

CO PÍŠÍ JINDE

Administrativní budova ve Strančicích vítězem České ceny za architekturu 2018

Na slavnostním galavečeru České ceny za architekturu (ČCA) byly 19. listopadu ve Foru Karlín vyhlášeny výsledky 3. ročníku této soutěžní přehlídky České komory architektů (ČKA). Hlavní cenu si převzal David Levačka Kraus za realizaci administrativní budovy ve Strančicích. Ve finále letošního ročníku České ceny za architekturu porota vybírala mezi osmi stavbami. Vítěz i finalisté se etablovali ze 33 nominovaných prací, které ČKA představila na konci května tohoto roku. Celkově se o Českou cenu za architekturu ve 3. ročníku ucházelo 145 děl dokončených v posledních pěti letech.

Uděleny byly rovněž čtyři Ceny partnerů: Cena Ministerstva pro místní rozvoj ČR za prosazování kvalitní výstavby prostřednictvím architektonických soutěží, Cena Ministerstva průmyslu a obchodu ČR za přístup k revitalizaci průmyslového objektu, Cena Agentury ochrany přírody a krajiny ČR za citlivou rekonstrukci stavby v krajině a Cena společnosti VELUX za práci s denním světlem.

Akademie České ceny za architekturu současně ocenila Výjimečný počin. Všechna oceněná díla Česká komora architektů vystaví od 22. listopadu v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze a od 7. února 2019 pak v Galerii architektury Brno.

Finalisty ze 33 nominovaných vybírala mezinárodní porota v čele s předsedou Rogerem Riewem (Německo). Dalšími členy byli Carlo Baumschlager (Rakousko), Zsolt Gunther (Maďarsko), Andrea Klimko (Slovensko), Robert Konieczny (Polsko), Yael Moria Klain (Izrael) a architekt českého původu Ivan Reimann (Německo). Sešli se začátkem září přímo v České republice, aby osobně zhlédli vybrané nominované stavby. Díla neposuzovali v žádných kategoriích. Porotci zhodnotili, že

„i když je tento proces velmi namáhavý, jsou pro porotu návštěvy lokací a osobní dojmy z rozhovorů s klienty a architekty velmi užitečné. Takto nashromážděné poznatky zásadním způsobem pomohly s konečným rozhodováním.“ Shodli se, že „posuzované stavby dosahují vysoké kvality. Bezpochyby jsou schopny soupeřit se současnou evropskou architektonickou tvorbou. Design i celkové provedení jsou na velmi dobré úrovni.“

Hlavní cena a Finalisté

Hlavní cenu porotci udělili architektonické kanceláři Architektura, s. r. o. za realizaci **administrativní budovy ve Strančicích** (2016). Autor díla David Levačka Kraus navrhl novostavbu administrativní budovy zasazené do průmyslového areálu zhotovené inovativní technologií z lehkého betonu. V celé Evropě je přitom jen pomálu budov, které byly postaveny z tohoto materiálu. Podle poroty se jedná o mimořádný a podnětný projekt. „Lze o něm rozhodně říct, že razí cestu v současné evropské architektonické rozpravě,“ soudí. Administrativní budova ve Strančicích je podle porotců „hrubá, odvážná, průmyslová.“ Jedná se o „budovu se skloněnou střechou pro parkování aut, s očividnými konstrukčními omezeními, díky kterým působí téměř sochařským dojmem, odlitá na místě z lehkého betonu, s přibližně metr tlustými zdmi, bez jakéhokoliv zateplení, s přesně zasazenými okny.“ Porotci ocenili, že jde o „projekt s jasným rukopisem a architektonickou ambicí,

kteřá je ale držena v pozadí.“ Neskrývali nadšení nad zvolenou technologií: „Ve Švýcarsku a v Německu, především v Berlíně, probíhá rozsáhlý výzkum ve snaze najít správnou směs a správnou technologii na tvorbu a odlévání tohoto typu inovačního betonu. Zde ho máme. Opravdový výzkumný projekt, zcela jednoznačný, průkopnický, moderní. A zároveň skromný, aniž by se předváděl, nachází svou pozici v okolí jen tím, že je lehce odlišný.“

Foto © Filip Šlapal

Administrativní budova ve Strančicích (D. L. Kraus, Architektura, s. r. o.)

Foto © Jan Slavík

Litomyšl – úprava nábřeží říčky Loučné – otevřená městská proměna (Rusina Frei architekti, s. r. o.)

Sportovní hala Dolní Břežany – vstup pro diváky (SPORADICAL)

Brno – polyfunkční objekt Dorn (Atelier RAW, s. r. o.)

Čestné ocenění Finalista České ceny za architekturu 2018 získalo kromě vítězné realizace sedm dalších různých prací z celé České republiky. Z architektonické soutěže s potvrzením regulérnosti od ČKA (vyhlášené Nadací Proměny Karla Komárka) vzešla Obnova nábřeží řeky Loučné v Litomyšli (Rusina Frei architekti + Atelier PARTERO, 2017), jedna ze dvou realizací veřejného investora mezi finalisty a jediný příklad řešení veřejného prostoru a krajiny. Druhou je Sportovní hala Dolní Břežany (SPORADICAL, 2017), novostavba navazující na areál základní školy sloužící k výuce tělocviku, pro sportovní veřejnost i k pořádání kulturních akcí. Mezi nejlepší zařadila porota brněnský polyfunkční objekt Dorn (Atelier RAW, 2016), největší budovu se zavěšeným cihelným pláštěm v České republice. Dvě ze staveb oceněných titulem Finalista stojí v horském prostře-

dí. Pivovar Trautenberk (ADR / Petr Kolář, Aleš Lapka, 2017) vznikl rekonstrukcí původní Toppelovy boudy, později známé jako hotel Družba v Horní Malé Úpě v Krkonoších, a i dnes si zachoval také funkci horské ubytovny. Výstupní stanice lanové dráhy na Pustevnách (Kamil Mrva Architects, 2017) je moderní přestavbou obohacující areál beskydských Pusteven. Zástupcem staveb k privátnímu bydlení mezi finalisty je Rekonstrukce a přestavba mlýna na bydlení (Stempel & Tesař architekti, 2017) na Slapech. Maximální dopad díla pomocí minimálních prostředků pak reprezentuje Útulna (Jan Tyrpekl, 2017), experimentální dřevostavba vzniklá na bývalém lehém opevnění u jihomoravského Vratěnína.

Počín z oblasti architektury

V rámci České ceny za architekturu jsou rovněž oceňovány výjimečné aktivity na poli architektury. Nominace provádějí členové Akademie a Grémia ČKA. Akademici o výjimečném počínu hlasovali na webovém portálu Ceny.

Ocenění za Výjimečný počín se dostalo **Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy – Romanu Kouckému a týmu kanceláře Metropolitního plánu** za hledání nové cesty v územním plánování a otevírání diskursu nad smyslem územního plánování a současně ji získal **CAMP (Centrum architektury a městského plánování)** za novátorský přístup v propagaci architektury.

Oceněná i nominovaná díla je možné zhlédnout na výstavě

Na slavnostní galavečer navázala 21. listopadu vernisáž výstavy oceněných a nominovaných děl v Galerii Jarosla-

va Fragnera (Betlémské náměstí 5a, Praha 1). Výstava potrvá do 6. ledna 2019. Česká cena za architekturu 2018 se posléze představí v Galerii architektury Brno, a to od 7. února do 31. března 2019.

Česká cena za architekturu 2018 v číslech:

- 145 přihlášených děl
- 33 nominovaných děl
- 1 Hlavní cena
- 8 finalistů
- 4 Ceny partnerů
- 1 Výjimečný počín
- 7 členů poroty
- velké zastoupení soukromého bydlení
- méně staveb z veřejných investic
- 2 veřejné stavby realizované na základě architektonické soutěže

Další podrobnosti na webu ČKA: www.ceskacenaazaarchitekturu.cz

[Tisková zpráva ČKA, 19. 11. 2018]

Stav veřejných prostranství v Brně pomůže zlepšit manuál

Brno bude mít svůj první manuál veřejných prostranství. Dokument nazvaný Rukověť tvorby veřejných prostranství ukazuje principy, jak vytvářet kvalitní ulice, parky a náměstí, kde se budou lidé cítit dobře. Pro město ho připravuje Kancelář architekta města Brna (KAM). Sloužit bude zástupcům města a samosprávy, architektům, projektantům a všem, kdo se podílí na rozvoji brněnského veřejného prostoru. V říjnu dokument schválila Rada města Brna. KAM nyní dokument graficky upravuje a začátkem příštího roku jej představí veřejnosti.

„Chceme, aby se Brňanům ve městě dobře žilo, k tomu je potřeba mít také kvalitní veřejná prostranství, kde budou lidé rádi trávit čas. Město a městské organizace i architekti a investoři budou mít díky tomuto manuálu k dispozici nástroj, jak taková místa vytvářet. Dokument má přispět k tomu, aby veřejná prostranství v Brně vznikala promyšleně a koncepčně,“ vysvětlil náměstek primátora Martin Ander.

Rukověť popisuje principy a pravidla tvorby veřejných prostranství od přípravy návrhu až po výslednou realizaci. Celkem deset kapitol se zaměřuje na konkrétní témata, jako je rozmístění a funkce zeleně, dopravní a technická infrastruktura nebo hospodaření s dešťovou vodou. Nechybí ani popis detailů, jako je například umístění laviček, lamp veřejného osvětlení, odpadkových košů, stojanů na kola a dalších. Nezapomíná ani na parkovací místa nebo bezbariérové řešení prostoru.

„Rukověť je živý dokument, který budeme průběžně doplňovat a aktualizovat na základě zkušeností z jejího používání. Teď je naším úkolem, aby se dokument začal využívat a stal se sou-

částí běžné praxe jak zástupců města, tak i projektantů a investorů,“ řekl vedoucí oddělení veřejného prostoru KAM David Mikulášek.

Tým architektů veřejného prostoru KAM pracoval na dokumentu jeden a půl roku. Jednotlivá témata konzultoval s přibližně třiceti odborníky z různých oblastí, od architektů, urbanistů, dopravních inženýrů, pracovníků magistrátu po Poradní sbor Rady města Brna pro bezbariérové Brno.

Nedílnou součástí publikace jsou i fotky pozitivních a negativních příkladů z Brna i ze zahraničí. Architekti se inspirovali příklady ze světových metropolí, jako je Vídeň, Kodaň, Heidelberg,

Hamburk nebo švédské Malmö. Inspirační jim byl také pražský Manuál veřejných prostranství, který vydal Institut plánování a rozvoje před čtyřmi lety.

„Brněnský manuál se více soustředí na hierarchii jednotlivých prvků a vrstev, zeleň ve městě a nejzákladnější podmínku kvalitního prostranství – jeho kompoziční a prostorové vymezení. Ve většině případů jsme se principy snažili popsat na konkrétních místech přímo v Brně, i když zásady platí obecně pro všechna města,“ doplnil Mikulášek.

[Tisková zpráva z 25. 10. 2018, Kancelář architekta města Brna; www.kambrno.cz]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obce a veřejnost mají možnost zaslat své písemné připomínky ke Zprávě o uplatňování Politiky územního rozvoje ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovalo návrh Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 1 (dále též „Zpráva“), který byl dne 15. listopadu tohoto roku zveřejněn na internetových stránkách ministerstva a je možné k němu podávat písemné připomínky ze strany obcí a veřejnosti na základě § 35 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Politika územního rozvoje České republiky je celostátním nástrojem územního plánování závazným pro navazující územně plánovací dokumentace krajů, resp. obcí.

Výsledná verze Zprávy má být předložena vládě ČR v termínu do 30. dubna 2019 na základě usnesení vlády č. 276/2015.

Připomínky ke Zprávě lze uplatnit písemně v termínu do 17. prosince 2018.

Více informací ke Zprávě a způsobu podávání připomínek ze strany obcí a veřejnosti naleznete na webových stránkách ministerstva.

[Tisková zpráva MMR ze dne 15. 11. 2018. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/Obce-a-verejnost-maji-moznost-zaslat-sve-pisemne-p>]

Přes půl miliardy korun poskytně IROP na nové terminály veřejné dopravy a záchytná parkoviště

Integrovaný regionální operační program (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, vyhlásil výsledky výzvy, která byla zaměřena na podporu rekonstrukcí, modernizací a výstavby přestupních terminálů a parkovacích systémů. Výzva se setkala s velkým zájmem žadatelů z řad měst a obcí. Pod-

pořeno bude 26 projektů za 544 milionů korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

„Výzva Výstavba a modernizace přestupních terminálů II je zaměřena na podporu infrastruktury veřejné dopravy. Jejím hlavním cílem je pomoci lidem pohodlně a rychle dojíždět za prací a službami a zároveň zvýšit podíl veřejné autobusové a drážní dopravy na úkor části individuální automobilové dopravy,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Podmínky výzvy úspěšně splnilo 34 projektů z celkem 55 předložených. Podpořeno bude 26 projektů za 544 milionů korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

V předchozí výzvě „Výstavba a modernizace přestupních terminálů“ bylo podpořeno 35 projektů za 722 milionů korun. Díky tomu již vzniklo pět terminálů a devět samostatných parkovacích systémů a další jsou před dokončením.

V rámci všech projektů schválených k financování ve výzvě Výstavba a mo-

dernizace přestupních terminálů II bude realizována výstavba nebo rekonstrukce 17 přestupních terminálů. V souvisajících záchytných parkovištích a parkovacích domech by mělo vzniknout 1 143 parkovacích míst pro automobily v režimu P+R (Park and Ride) nebo K+R (Kiss and Ride) a 1 094 parkovacích míst pro jízdní kola v režimu B+R (Bike and Ride).

„Ve specifickém cíli IROP je více než polovina prostředků vyčleněna pro takzvané integrované projekty v metropolitních oblastech ITI a aglomeracích IPRÚ. Zájemci o podporu se tedy ještě mohou pokusit žádat v příslušných integrovaných výzvách,“ doplňuje náměstek ministryně pro místní rozvoj Zdeněk Semorád.

[Tisková zpráva z 6. 11. 2018. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/MMR-Pres-pul-miliardy-koron-poskytne-IROP-na-nove>]

Ministři zemí V4+4 našli společné priority pro období 2021–2027

Ve dnech 23. a 24. října proběhlo v Bratislavě setkání vrcholných představitelů států Visegrádské skupiny rozšířené o Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko a Slovinsko (V4+4) zodpovědných za politiku soudržnosti. Společně budou prosazovat změny v návrzích legislativy pro fondy EU, např. lepší finanční podmínky nebo flexibilnější směřování prostředků podle potřeb členského státu.

„Se zeměmi Visegrádské skupiny, a to i v rozšířeném formátu, toho máme mnoho společného. O otázkách spojených s nastavením pravidel pro evropské fondy pro příští programové období spolu jednáme dlouhodobě a na mnoha prioritách se v našich pozicích shodujeme. Můžeme pak o to důrazněji prosazovat společnou pozici při jednání s Evropskou komisí, než kdyby každý stát jednal sám za sebe,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová a dodala: „Návrhy legislativy, kterou Evropská komise vydala během května a června, reflektují řadu bodů, jež jsme prosazovali již od počátku debat o budoucnosti politiky soudržnosti na počátku roku

2016, jako je například důraz na celkové zjednodušení. Nicméně v návrhu se objevují i oblasti, o kterých je nutné dále jednat – Evropskou komisí jsou například navrhovány příliš omezující pravidla pro přidělování prostředků na jednotlivé oblasti. Státy by si tak mohly jen velmi omezeně určit, které oblasti chtějí a potřebují podporovat.“

Kromě diskuse o budoucí podobě politiky soudržnosti přijali ministři a vrcholní představitelé zemí V4, Bulharska a Chorvatska Společné prohlášení, v němž se shodují na společných prioritách pro další vyjednávání. Mezi nimi se například objevují návrhy k zachování podobných finančních podmínek jako je tomu v současném období – např. zachování pravidla, že prostředky určené pro členský stát musí být vyčerpány do tří let místo dvou let, které jsou navrhovány pro budoucí období. Stavíme se proti tomu, aby docházelo k velkému zvyšování míry spolufinancování na úrovni členského státu. Dále požadujeme větší flexibilitu při nakládání s prostředky, tj. aby si členský stát mohl určit, na jaké oblasti je potřeba finanční prostředky směřovat, a mohl tak reagovat i na nečekané výzvy v průběhu programového období.

Jednání se mimo ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové a náměstkyně pro řízení sekce koordinace evropských fondů a mezinárodních vztahů Olgy Nebeské a vrcholných představitelů zemí V4+4 účastnila také komisařka pro regionální politiku Corina Crețu a zástupce Evropského výboru regionů Francois Decoster.

[Tisková zpráva z 24. 10. 2018. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/Ministri-zemi-V4-4-nasli-spolecne-priority-pro-obd>]

MMR poskytne jen na regionální rozvoj rekordní částku dvě miliardy korun

Rekordní částka na dotace pro regionální rozvoj, která čítá téměř dvě miliardy korun, rozšířená nabídka dotačních programů a oslovení dalších potenciálních žadatelů. Ministerstvo pro místní rozvoj tak vychází vstříc starostkám a starostům našich měst a obcí a vypi-

suje ještě cílenější výzvy, čímž reaguje na aktuální potřeby regionů České republiky. Příjem žádostí bude zahájen v týdnu od 19. listopadu a ukončen začátkem února 2019. Další stamiliony korun jsou připraveny i pro další oblasti jako je například bydlení.

„Na letošní rok se nám podařilo pro naše regiony získat dvě miliardy korun, což mě velice těší. Na základě diskuse s obcemi a zmapování takzvaných bílých míst otevíráme některé zcela nové dotační tituly jako například možnost obcí požádat o podporu na regeneraci brownfieldů pro nepodnikatelské využití, obce do tisíce obyvatel mohou žádat o příspěvky na dostupnost veřejných služeb. Novinek je však samozřejmě mnohem víc,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Na program Podpora rozvoje regionů 2019+ je připraveno 1,450 miliardy korun, na ostatní programy 545 milionů korun. Nově mohou o dotace žádat také obce do deseti tisíc obyvatel, a to na obnovu místních komunikací a na obnovu sportovní infrastruktury a obce nad deset tisíc obyvatel (vyjma statutárních měst) o finance na obnovu místních komunikací. Bude také vypsána výzva na rekonstrukci a přestavbu obecních budov, pro obce do tisíce obyvatel na dostupnost veřejných služeb jako je praktický lékař, zubař, obchod, případně Pošta Partner. Mezi nové programy patří i podpora regenerace brownfieldů pro nepodnikatelské využití.

Tradičně zůstávají výzvy na obnovu aktivního a pasivního místa odpočinku, dětská hřiště, veřejná prostranství, obnovu drobných sakrálních staveb, obnovu majetku poškozeného živelnou pohromou nebo na podporu bezbariérovosti v obci a v neposlední řadě podpora vítězů soutěže Vesnice roku, Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách a Odstraňování bariér v budovách domů s pečovatelskou službou a v budovách městských a obecních úřadů. Míra spolufinancování ze strany obcí se liší dle velikostní kategorie, od 30 procent u nejmenších obcí až po 50 procent u měst nad deset tisíc obyvatel.

[Tisková zpráva z 31. 10. 2018. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ostatni/Web/Novinky/MMR-poskytne-jen-na-regionalni-rozvoj-rekordni-cas>]